

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6CdoPr/9/2024
Identifikačné číslo spisu:	6722204076
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6722204076.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. T. Y., narodený XX. R. XXXX, N. XXXX/XX, C. L., proti žalovanej spoločnosti INVESTEX GROUPS, a.s., Mostová 2, Bratislava, IČO: 46 515 950, zastúpenej advokátom JUDr. Radkom Petruňom, Tehelná 189, Zvolen, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a iné, vedenom pôvodne na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 18Cpr/7/2022, aktuálne na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 6Cpr/2/2023, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoPr/3/2023 z 24. januára 2024, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu, vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 18Cpr/7/2022-153 z 18. apríla 2023 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) prvým výrokom zastavil konanie v časti o určenie, že pracovný pomer žalobcu u žalovanej skončil dohodou podľa § 79 ods. 4 Zákonníka práce ku dňu 29. júla 2022, druhým výrokom žalobu zamietol a tretím výrokom zaviazal žalobcu nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 42 ods. 1, § 43 ods. 1, § 45 ods. 1, § 72 ods. 1, § 37, § 77, § 13 ods. 1, § 47 ods. 3 písm. a) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“), § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie v prvom rade uviedol, že žalobca podaním z 27. marca 2023 zobral žalobu späť v časti určenia skončenia pracovného pomeru dohodou, preto súd v tejto časti žalobu zastavil. Predmetom konania zostal nárok žalobcu na vyslovenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe

a mzdové nároky.

4. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k vzniku pracovného pomeru na základe Pracovnej zmluvy z 22. apríla 2022 s nástupom do práce 2. mája 2022 (ďalej len „pracovná zmluva“). V článku 2 pracovnej zmluvy bola písomne dojednaná skúšobná doba v trvaní 3 mesiace, ktorá mala uplynúť 2. augusta 2022. Žalovaná na pracovisku doručila žalobcovi písomné skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe ku dňu 29. júla 2022. Obe strany v konaní zhodne uviedli, že žalobca pri doručení skončenia pracovného pomeru požiadal žalovanú o ukončenie pracovného pomeru dohodou k 31. augusta 2022. Žalobca postup žalovanej pri skončení pracovného pomeru považoval za neplatný s poukazom na § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v spojení s § 72 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého má zamestnávateľ doručiť druhému účastníkovi písomné oznámenie o skončení pracovného pomeru aspoň 3 dni pred dňom, keď sa má pracovný pomer skočiť. K danému tvrdeniu okresný súd uviedol, že nesplnenie lehoty 3 dní nespôsobuje neplatnosť skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe. Jedná sa len o poriadkovú lehotu, ktorej nedodržanie neznamena neplatnosť právneho úkonu ani s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka.

5. Žalobca v konaní tvrdil, že skončenie pracovného pomeru bolo v rozpore s dobrými mravmi, pretože v deň ukončenia pracovného pomeru dostal pokyn od zamestnávateľa vypracovať trestné oznámenie, ku ktorému nemal dostatok podkladov na vypracovanie, preto uvedené nemohlo byť zo strany zamestnávateľa posúdené ako nesplnenie povinnosti s poukazom na § 47 ods. 3 písm. a) Zákonníka práce. Súd prvej inštancie konštatoval, že nezistil, že by ukončenie pracovného pomeru bolo neplatným právnym úkonom, žalovaná splnila všetky podmienky platnosti tohto právneho úkonu. Zákon umožňuje zamestnávateľovi ukončiť pracovný pomer z akéhokoľvek dôvodu alebo aj bez dôvodu, preto je pre súdny spor irelevantné skúmať dôvod ukončenia pracovného pomeru. Žalovaná ako zamestnávateľ využila právo, ktoré jej priznáva Zákonník práce, a to ukončiť pracovný pomer so zamestnancom v skúšobnej dobe.

6. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že pokiaľ sa žalobca domáhal preukázania dôvodu ukončenia pracovného pomeru s poukazom na § 13 ods. 9 Zákonníka práce zo strany žalovanej, žalobca v žalobe ani v ústnych prednesoch neuviedol také skutočnosti, z ktorých by bolo možné dôvodne usudzovať, že ku skončeniu pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa došlo z dôvodu, že si žalobca ako zamestnanec uplatňoval svoje práva a právom chránené záujmy vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu. Na výslovnú otázku súdu žalobca uviedol, že až do ukončenia pracovného pomeru nepociťoval zo strany zamestnávateľa žiadnu diskrimináciu, ani postih z dôvodu uplatňovania svojich práv vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov. Za takúto skutočnosť nemožno považovať žiadosť žalobcu o ukončenie pracovného pomeru dohodou s časovým posunom jeden mesiac. Súd prvej inštancie uzavrel, že nezistil žiadnu formu diskriminácie ani ukončenie pracovného pomeru z dôvodu, že si žalobca ako zamestnanec uplatňoval svoje práva a právom chránené záujmy vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu.

7. Okresný súd zamietol aj uplatnené mzdové nároky, keďže výrok o mzdových nárokoch je závislý od výroku o neplatnosti skončenia pracovného pomeru.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

8. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 17CoPr/3/2023 z 24. januára 2024 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým prvým výrokom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a III. a druhým výrokom zaviazal žalobcu nahradiť trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % žalovanej.

9. V odôvodnení konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch vecne správny. V plnom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom

rozsahu poukázal.

10. Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdil, že súd prvej inštancie sa nezaoberal skutočnosťou, či pracovný pomer v skúšobnej dobe bol skončený na základe reálneho dôvodu alebo bez udania dôvodu, odvolací súd poukázal na bod 15. rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa uvedenou otázkou zaoberal. K argumentácii žalobcu, že súd prvej inštancie mal zisťovať príčinu skončenia pracovného pomeru, pretože je porušením predpisov o rovnakom zaobchádzaní, keď zamestnávateľ vytvorí miesto na dobu neurčitú a po nejakom čase prepustí zamestnanca, ktorý vykonal väčšinu pracovných úloh uviedol, že zmyslom existencie skúšobnej doby je uľahčenie skončenia pracovného pomeru počas jej trvania. Uvedený postup prezumovaný Zákonníkom práce, ktorý žalovaná využila, nie je možné považovať za odporujúci či obchádzajúci zákon.

11. Odvolací súd konštatoval správnosť názoru okresného súdu v otázke trojdňovej lehoty na doručenie oznámenia o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe. Podľa odvolacieho súdu túto svoju požiadavku Zákonník práce ponecháva v rovine odporúčania, keďže jej nedodržanie nesankcionuje neplatnosťou a písomné oznámenie má len poriadkový charakter.

12. K námietke žalobcu o nedodržaní osobitných ustanovení týkajúcich sa individuálnych pracovnoprávných sporov zo strany súdu prvej inštancie (§ 318 - § 320 CSP), odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie nepoučil žalobcu v zmysle § 318 CSP, avšak podľa odvolacieho súdu pri osobitnej poučovacej povinnosti súd nemá povinnosť poučovať osobu, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ku ktorému sa žalobca v priebehu konania prihlásil. Vychádza sa z predpokladu, že právo na princíp rovnosti zbrani je zachované, keďže je tu splnený osobitný kvalifikačný predpoklad o znalosti procesných práv a povinností na strane strany sporu, v takom prípade sa manudukčná povinnosť súdu k zamestnancovi s právnickým vzdelaním druhého stupňa neuplatní.

13. Odvolací súd poukázal na zápisnicu z 18. apríla 2023, z ktorej je zrejmé, že súd prvej inštancie si splnil povinnosť oznámiť stranám predbežné právne posúdenie, ako aj oznámenie, ktoré dôkazy vykonal, keďže žalobca v odvolaní namietal tieto nedostatky v procesnom postupe súdu prvej inštancie.

14. K tvrdeniu, že súd prvej inštancie nezabezpečil dôkazy podľa § 319 CSP, ktoré žalobca nenavrhol, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie nariadil výsluch oboch sporových strán - zamestnávateľa aj zamestnanca. Pokiaľ žalobca poukazoval na dôkazy - výplatné pásky, ktoré preukazovali jeho priemernú mesačnú mzdu - ktoré neboli zo strany súdu zabezpečené, odvolací súd konštatoval, že nebolo potrebné zo strany súdu tieto dôkazy zadovážovať, pretože skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe bolo zo strany súdu vyhodnotené ako zákonné a platné.

15. K namietanej zaujatosti zákonnej sudkyne odvolací súd konštatoval, že námietka nespĺňa náležitosti, keďže v odvolaní žalobca neuviedol dôvody, pre ktoré mala byť zákonná sudkyňa zaujatá ani dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia.

16. K odvolacej replike a k podaniu žalobcu z 25. augusta 2023, v ktorých žalobca uviedol novú argumentáciu týkajúcu sa náležitostí právnych úkonov a predložil ďalšie dôkazy - výpisy z účtu, odvolací súd uviedol, že zákonná koncentrácia sa uplatňuje aj v odvolacom konaní, preto na nové skutočnosti prezentované žalobcom nemohol prihliadnuť. Zároveň dodal, že vzhľadom na záver o platnosti právneho úkonu žalovanej - skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe, je preukazovanie výšky žalobcovi vyplatenej mzdy, nadbytočné.

Dovolanie

17. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzoval z § 420 písm. e) a f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec odňať a prikázať do právomoci a príslušnosti iného krajského súdu, alternatívne vrátiť na nové konanie a

rozhodnutie Okresnému súdu Banská Bystrica, prípadne Okresnému súdu Banská Bystrica - pracovisko Brezno alebo rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že sa vyhovie žalobnému návrhu a žalovaná sa zaviazne na náhradu mzdy podľa ustanovení Zákonníka práce, náhradu dovolenky a náhradu úrokov z omeškania v zákonnej lehote.

18. Podľa dovolacieho dôvodu § 420 písm. e) CSP dovolateľ žiadal, aby dovolací súd preskúmal, akým spôsobom bol kreovaný senát sudcu spravodajcu JUDr. Šablu, keďže podľa potvrdenia o náhodnom generovaní sudcu z 27. októbra 2023 bol určený ako zákonný senát sudkyne JUDr. Zity Nagypálovej. Dovolateľ poukázal na to, že podľa elektronického súdneho spisu malo prísť k zmene člena senátu. Zároveň žalobcovi nebolo zrejmé, akým spôsobom sa určila vecná a miestna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, po účinnosti právnej úpravy o jej zmene vo veciach nevybavených do dátumu jej účinnosti.

19. V dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal formálne, vadné a arbitrárne právne posúdenie dôkazov, pričom súd sa nevysporiadal s jediným z desiatok závažných procesných pochybení. Odvolací súd sa v rozsudku nevysporiadal ani s jediným odvolacím dôvodom, ktoré žalobca namietal z hľadiska skutkového, vyhodnotenia dôkazov a následného právneho posúdenia. Podľa dovolateľa judikatúra, na ktorú odkazoval odvolací súd v odôvodnení rozsudku v bode 41. sa vzťahuje na poučovací povinnosť súdu, nie však na povinnosť súdu postupovať podľa zákonom účinných procesných postupov. Odvolací súd podľa dovolateľa nevytkol okresnému súdu jediné procesné pochybenie, nevyhodnotil obsah samotného podania odvolania, nevykonával jediný úkon dokazovania, čím selektívne ustálil svoju prieskumnú právomoc.

20. Dovolateľ v dovolaní navrhol odňatie veci a jej prikázanie do pôsobnosti iného krajského súdu v Slovenskej republike, keďže je zjavné, že doterajší postup súdov v Banskobystrickom kraji nespĺňa podmienky záruky na spravodlivý súdny proces, práva na súdnu ochranu a nestrannosť súdov.

21. Dovolateľ súdu vytýkal, že v rámci ex offio povinnosti neprihliadol na samotný žalobný návrh, kde žalobca okrem § 39 Občianskeho zákonníka namietal aj rozpor s § 37 Občianskeho zákonníka. Nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu vzhľadom do dovolateľa v nedostatočnom odôvodnení povinnosti súdu urobiť logický, ústavný, právny a gramatický výklad predmetného právneho úkonu na listine „skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe“ a zistiť, že úkon je neurčitý. Predmetná listina trpí tromi vadami absolútnej a jednou vadou relatívnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu nesprávneho uvedenie dátumu skončenia pracovného pomeru, nesprávneho označenia miesta uskutočnenia právneho úkonu, nesprávneho označenia pracovnej funkcie zamestnanca, neoznačenie ani jedného z dvoch konateľov spoločnosti „predseda predstavenstva“ ani v hlavičke ani pod podpisovým vzorom pána U. F.. Podľa dovolateľa v konaní nebol zistený reálny dôvod na skončenie pracovného pomeru tak, ako to vyžaduje existujúca judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky.

22. Relatívnym dôvodom neplatnosti právneho úkonu je oznámenie zamestnanca o jeho nesúhlase a žiadosti o zotrvanie v pracovnom pomere po dobu jedného mesiaca, na základe návrhu dohody, s ktorou nesúhlasil zamestnávateľ. Žalovaná, ani jej právny zástupca dôkazom ani tvrdením nepreukázali iný skutkový priebeh, ani vôľu ukončiť pracovný pomer inak, než na základe neplatného právneho úkonu.

23. Dôvod absolútnej neplatnosti skončenia pracovného pomeru dovolateľ vzhľadom do obchádzaní a porušovaní práv zamestnancov a zamestnávateľov, čím došlo k porušovaniu dodržiavania zásady dobrých mravov. Ďalším dôvodom absolútnej neplatnosti je nemožnosť plnenia z dôvodu plynutia času a nesprávne uvedenie dátumu skončenia pracovného pomeru. Nie je možné ukončiť pracovný pomer ten istý deň a následne požadovať splnenie pracovnej úlohy. Predmetný pracovný úkon si zamestnanec mohol interpretovať ako povinnosť dostaviť sa na pracovisko miestne príslušnej okresnej prokuratúry.

24. Podľa dovolateľa sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal so skutkovými okolnosťami, ktoré sú dostatočne a presvedčivo zdokumentované v súdnom spise.

25. K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne, zákonné, spravodlivé a súladné s aktuálnou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. K dovolacej námietke podľa § 420 písm. e) CSP žalovaná uviedla, že z Potvrdenia o generovaní náhodným výberom z 27. októbra 2023 vyplýva, že dovolanie žalobcu bolo zaradené na rozhodnutie do senátu 17 Co, ktorého riadiacou predsedníčkou je sudkyňa JUDr. Zita Nagypálová. Z predmetného potvrdenia nevyplyva, že sudkyňa JUDr. Zita Nagypálová je zároveň aj sudkyňou spravodajkyňou. Podľa žalovanej bol senát odvolacieho súdu v danej veci obsadený správne a v súlade s rozvrhom práce súdu. Žalovaná podotkla, že žalobca pri žiadnom zo svojich úkonov uskutočnených po podaní odvolania, nenamietal nezákonnosť sudcov odvolacieho súdu, ani neuviedol akékoľvek skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezáujatosti konajúcich sudcov. Námietku vecnej a miestnej príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, považovala za irelevantnú, keďže konajúci súd je povinný skúmať kauzálnu príslušnosť počas celého konania.

26. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalovaná poukázala na bod 41. napadnutého rozsudku, v ktorom sa odvolací súd vysporiadal s námietkou žalobcu ohľadom nedodržania procesného postupu súdu. Prvoinštančný súd oboznámil strany sporu so všetkými listinnými dôkazmi, a to ich prečítaním a nad rámec z vlastnej iniciatívy vykonal výsluch oboch strán sporu. K námietke žalobcu týkajúcej sa posúdenia neplatnosti právneho úkonu, ktorým žalovaná ukončila pracovný pomer žalobcu v skúšobnej dobe, žalovaná poukázala na rozhodnutia Ústavného súdu SR, v ktorých sa konštatuje, že prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pracovný pomer žalobcu bol riadne skončený v platne dohodnutej skúšobnej dobe dňa 29. júla 2022. Oznámenie o ukončení pracovného pomeru so žalobcom v skúšobnej dobe žalovaná realizovala slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne, neprieči sa dobrým mravom, svojím obsahom či účelom neodporuje zákonu a ani ho neobchádza a po formálno-právnej stránke vykazuje všetky podstatné náležitosti, ktoré ho robia platným.

27. K dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP žalovaná uviedla, že žalobca bližšie nekonkretizuje dovolacie dôvody, neuvádza žiadny odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nenastoluje právnu otázku, ktorá ešte nebola vyriešená a neuvádza rozdielnosť rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Na základe vyššie uvedených skutočností považuje žalovaná dovolanie za nedôvodné.

Posúdenie veci dovolacím súdom

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

29. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

30. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

31. V danom prípade z dovolania žalobcu vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. e) a f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. e) CSP

32. Podľa § 420 písm. e) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

33. V súvislosti s vadou podľa § 420 písm. e) CSP žalobca v podanom dovolaní vyjadril pochybnosti o zákonnom zložení senátu 17CoPr na Krajskom súde v Banskej Bystrici a o určení príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

34. V súvislosti s posúdením opodstatnenosti tejto námietky dovolací súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované ako judikát R 59/1997, v zmysle ktorého neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g) OSP, posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je naďalej aktuálny vo vzťahu k § 420 písm. e) CSP.

35. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“) senát krajského súdu sa skladá z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu. Predseda senátu riadi a organizuje činnosť senátu.

36. Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. ak má v senáte viac sudcov funkciu predsedu senátu, určí predsedu senátu, ktorý riadi a organizuje činnosť senátu, rozvrh práce. Každý predseda senátu má právo predsedieť senátu vo veci, ktorá mu bola pridelená ako spravodajcovi.

37. Námietku dovolateľa týkajúcu sa nesprávne obsadeného senátu, dovolací súd preskúmal a dospel k záveru o jej nedôvodnosti. Z listinného súdneho spisu vyplýva, že dňa 27. októbra 2023 bola vec pridelená do senátu 17 CoPr. Z rozvrhu práce Krajského súdu v Banskej Bystrici na rok 2023, v znení účinnom v čase doručenia odvolania na krajský súd, ktoré je zverejnené na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR, bol senát 17 CoPr zložený zo sudcov JUDr. Zita Nagypálová - riadiaca predsedníčka senátu, JUDr. Ľubomír Šabla - predseda senátu a JUDr. Dušan Ďuriana - predseda senátu. Z rozsudku krajského súdu je zrejmé, že spor prejednal senát v tomto zložení, pričom vec bola pridelená JUDr. Šablovi ako sudcovi spravodajcovi a predsedovi senátu v súlade s § 16 ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. Preto dovolací súd uzatvára, že prejednávajúci senát krajského súdu bol zákonný a rozhodol v zložení súladnom s rozvrhom práce pre Krajský súd v Banskej Bystrici v znení účinnom v posudzovanom čase.

38. K námietke dovolateľa o preskúmanie vecnej a miestnej príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, ktorú dovolateľ podradil pod odvolací dôvod § 420 písm. e) CSP, dovolací súd odkazuje na znenie § 420 písm. e) CSP. Predmetom dovolacieho prieskumu je v rozsahu dovolacích dôvodov zistiť, či v konaní došlo k nestrannému prejednaniu sporu, k nezaujatému prístupu súdu k stranám sporu alebo k ich zástupcom, a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania, a to tak zo strany konajúceho sudcu alebo senátu. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že až po rozhodnutí súdu prvej inštancie (po vydaní rozsudku č. k. 18Cpr/7/2022-153 z 18. apríla 2023) nadobudli účinnosť právne predpisy (zákon č. 150/2022 Z. z. v znení zákona č. 398/2023 Z. z.), ktorými sa stala účinnou tzv. reforma súdnej mapy, v rámci ktorej došlo i k zmenám v tzv. kauzálnej príslušnosti súdov prvej inštancie v oblasti pracovnoprávných sporov [§ 24 písm. c) CSP]. V intenciách uvedeného postupoval i Okresný súd Zvolen, keď predmetnú vec postúpil na ďalšie konanie Okresnému súdu Banská Bystrica (l. č. 244 listinného súdneho spisu). S poukazom na uvedené ako aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14NcC/11/2023-251 z 22. augusta 2023, dovolací súd nezistil pochybenie namietané v dovolaní.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

39. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces.

40. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

41. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

42. Žalobca v dovolaní krajskému súdu vytýkal, že sa nevysporiadal so žiadnym z odvolacích dôvodov a v jeho rozhodnutí nevytkol okresnému súdu žiadne pochybenie.

43. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018). V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sa vyporadúva so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalobcu a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

44. Ak dovolateľ poukazoval na to, že sa odvolací súd nevysporiadal so žiadnou z odvolacích námietok, dovolací súd poukazuje na rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sú odpovede na všetky podstatné námietky vznesené v odvolaní. K odvolacej námietke žalobcu o nesprávnom procesnom postupe sa odvolací súd vyjadril v bode 42. rozsudku odvolacieho súdu, k námietke nevykonania dôkazov ex offio sa odvolací súd vyjadril v bode 43. rozsudku, k námietke, že v konaní nebolo zrejmé, aké dôkazy súd prvej inštancie vykonal dovolací súd poukazuje na bod 44. rozsudku odvolacieho súdu. K námietke o absencii právneho názoru súdu prvej inštancie vo veci dôvodu skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe sa odvolací súd vyjadril v bode 36. rozsudku, k zaujatosti konajúcej sudkyne sa odvolací súd vyjadril v bode 45. a 46. rozsudku odvolacieho súdu a k názoru odvolateľa, že súd prvej inštancie mal zisťovať príčinu skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe dovolací súd poukazuje na bod 36. rozsudku odvolacieho súdu. V odvolaní dovolateľ poukazoval na nesprávny záver súdu prvej inštancie, že si svoje práva z pracovného pomeru uplatňoval až po skončení pracovného pomeru, k čomu sa odvolací súd vyjadril v bode 38. rozsudku. Z uvedeného jasne vyplýva, že odvolací súd sa vyjadril a vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami uvedenými v odvolaní. Zároveň dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že v dovolaní dovolateľ neuviedol žiadny konkrétny odvolací dôvod uvedený v odvolaní, s ktorým sa odvolací súd riadnym spôsobom nevysporiadal. Pokiaľ žalobca namietal, že sa odvolací súd nevysporiadal s rozporom s § 37 Občianskeho zákonníka, dovolací súd uvádza, že odvolací

súd nebol povinný sa vysporiadať s touto námietkou, keďže odvolateľ túto skutočnosť v rámci odvolania nenamietal.

45. K ďalšej námietke dovolateľa, že odvolací súd okresnému súdu nevytkol jediné procesné pochybenie, dovolací súd uvádza, že právo na spravodlivý súdny proces v sebe nezahŕňa povinnosť súdu vyššej inštancie nájsť za každých okolností pochybenie v procesného postupu súdu nižšej inštancie, tak ako sa toho domáha žalobca. Pokiaľ žalobca namietal nedodržanie súdneho procesu podľa §§ 319 a 320 CSP a v tejto súvislosti nesprávny odkaz odvolacieho súdu na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/63/2021 a 9Cdo/127/2022 v bode 41. odôvodnenia rozsudku krajského súdu, dovolací súd s dovolateľom súhlasí v tom, že uvedené rozhodnutia riešia inú procesnú situáciu, keď účastník konania a dovolateľ neboli zastúpení advokátom. V prípade žalobcu dovolací súd nemá pochybnosti o tom, že sám žalobca má právnické vzdelanie druhého stupňa, čo potvrdil pred súdom prvej inštancie (aj bod 41. odôvodnenia odvolacieho súdu), z jeho podaní vyplýva erudovanosť v problematike, a preto záver odvolacieho súdu uvedený v bode 41. odôvodnenia považuje za udržateľný. Dovolací súd uzatvára, že nezistil porušenie ustanovení § 319 - § 320 CSP v konaní ani v zmysle článku 6 a článku 13 Základných princípov CSP.

46. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP

47. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

48. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiace otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu riešená.

49. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá bola riešená dovolacím súdom, avšak dovolací súd ju dosiaľ ešte neriešil. Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018,

6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017).

50. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

51. Dovolateľ odôvodnil dovolanie nesprávnym právnym posúdením odvolacieho ako i prvoinštančného súdu, ktoré vzhliadol v neplatnosti právneho úkonu - skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe. Nekonzkretizoval však právnu otázku, riešením ktorej sa odvolací súd odklonil od zaužívanej praxe odvolacieho súdu, prípadne ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a neoznačil príslušné rozhodnutia najvyššieho súdu. Pritom v zmysle bodu 16. uznesenia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp. zn. 1VCdo/2/2017 platí, že pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

52. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil, a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému § 421 ods. 1 CSP (porovnaj sp. zn. 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil), porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

53. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že (ani) na podklade dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie s poukazom na § 447 písm. f) CSP odmietol.

54. Najvyšší súd sa návrhom dovolateľa na odňatie sporu a jeho prikázanie do pôsobnosti iného krajského súdu v Slovenskej republike nezaoberal, keďže nebola splnená jednak poplatková povinnosť (položka 26 Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb.), ale najmä z dôvodu, že konanie na krajskom súde je právoplatne skončené a ani uznesenie najvyššieho súdu vydané v tomto dovolacom konaní uvedenú skutočnosť nezvrátilo.

55. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

56. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.